

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Bjelovar

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

NARODNA KNJIŽNICA PETAR PRERADOVIĆ,
BJELOVAR

Bjelovar, studeni 2010.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O KNJIŽNICI	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Financijski izvještaji	2
II.	REVIZIJA ZA 2009.	6
	Ciljevi i područja revizije	6
	Metode i postupci revizije	6
	Nalaz za 2009.	7
III.	MIŠLJENJE	9

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Bjelovar

Klasa: 041-01/10-01/5

Urbroj: 613-09-10-6

Bjelovar, 30. studenoga 2010.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
NARODNE KNJIŽNICE PETAR PRERADOVIĆ, BJELOVAR ZA 2009.

Na temelju odredbi članaka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 49/03 - pročišćeni tekst i 177/04), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Narodne knjižnice Petar Preradović, Bjelovar (dalje u tekstu: Knjižnica) za 2009.

Revizija je obavljena u razdoblju od 2. do 30. studenoga 2010.

Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima (Narodne novine 93/94) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

I. PODACI O KNJIŽNICI

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Knjižnica je javna ustanova koja nabavlja i čuva knjižničnu građu, te osigurava korištenje i posudbu knjižnične građe. Prava i dužnosti osnivača Knjižnice obavlja grad Bjelovar (dalje u tekstu: Grad) koji je 1998. preuzeo osnivačka prava od Bjelovarsko-bilogorske županije. Osobni identifikacijski broj (OIB) je 47706780642. U registar Trgovačkog suda u Bjelovaru upisano je 19. siječnja 1999. Sjedište Knjižnice je u Bjelovaru, Trg Eugena Kvaternika 11. Osnovni izvor sredstava za obavljanje djelatnosti su prihodi iz proračuna Grada.

U Knjižnici su ustrojene sljedeće organizacijske (programske) cjeline i službe: Služba za nabavu i obradu knjižne građe, Posudbeni odjel za odrasle, Studijska čitaonica, Dječji odjel s igraonicom, Područna knjižnica u Novoj Rači, Bibliobusna služba, Matična služba i Tajništvo.

Statut Knjižnice donesen je 2. studenoga 1998., a posljednje izmjene u travnju 2009. Knjižnica nije zatražila suglasnosti na Statut i izmjene Statuta od grada Bjelovara kao osnivača. Prema odredbama članka 54. Zakona o ustanovama (Narodne novine 76/93, 29/97, 47/99 i 35/08) Statut ustanove donosi upravno vijeće uz suglasnost osnivača. Neki opći akti Knjižnice (Pravilnik o plaćama zaposlenika iz 1997. izmjene iz 1999. i 2008., Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada iz 1997. i izmjene iz 2002.) nisu usklađeni s odredbama Zakona o knjižnicama (Narodne novine 105/97, 104/00 i 69/09).

Prema Statutu, tijela Knjižnice su upravno vijeće i ravnatelj. Upravno vijeće upravlja Knjižnicom i ima pet članova od kojih tri imenuje Grad, a dva člana bira stručno osoblje Knjižnice. Tijekom 2009. predsjednik upravnog vijeća je Ljiljana Orlić. Ravnatelj Knjižnice od 1. siječnja 1992. i u vrijeme obavljanja revizije je Marinko Iličić, dipl. politolog. Koncem 2009. Knjižnica ima 25 zaposlenika.

Knjižnica u vlasništvu ima prostor u Šetalištu Ivše Lebovića 9 površine 270 m² (dječji odjel), a na temelju ugovora s Gradom koristi poslovne prostore zgrade na Trgu Eugena Kvaternika 11 površine 716 m² (odjel za odrasle, studijski dio i prateće službe). Ugovor o korištenju prostora zaključen je 2001. na neodređeno vrijeme bez plaćanja naknade uz obvezu održavanja.

Prema podacima iz godišnjeg izvješća o radu Knjižnice za 2009., Knjižnicu dnevno prosječno posjeti 570 korisnika. Knjižnica koncem 2009. u svom fondu ima 137 715 knjiga i časopisa, 6 279 komada AV građe, 680 kompleta igračaka i 174 grafike i fotografije. Koncem 2009. Knjižnica ima 6 543 člana (3 565 odraslih i 2 978 djece).

Financijski izvještaji

Knjižnica vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza te Bilješke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, ukupni prihodi su planirani u iznosu 4.235.452,00 kn, a ostvareni su u iznosu 4.114.959,00 kn, što je za 120.493,00 ili 2,8% manje od planiranih.

U tablici broj 1 daju se podaci o planiranim i ostvarenim prihodima za 2009.

Tablica broj 1

Planirani i ostvareni prihodi za 2009.

Redni broj	Prihodi	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	u kn
					Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Prihodi iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti	3.147.249,00	3.147.249,00	100,0	76,5
2.	Prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima	451.166,00	431.465,00	95,6	10,5
3.	Prihodi od imovine	2.500,00	2.333,00	93,3	0,1
4.	Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar opće države	632.699,00	532.074,00	84,1	12,9
5.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	1.838,00	1.838,00	100,0	-
Ukupno		4.235.452,00	4.114.959,00	97,2	100,0

Vrijednosno najznačajniji prihodi su prihodi iz proračuna Grada za financiranje redovne djelatnosti ostvareni u iznosu 3.147.249,00 kn ili 76,5%, pomoći Ministarstva kulture u iznosu 532.074,00 kn ili 12,9% i prihodi po posebnim propisima (vlastiti prihodi) ostvareni u iznosu 431.465,00 kn ili 10,5%. Svi drugi prihodi iznose 4.171,00 kn ili 0,1% ukupno ostvarenih prihoda.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, ukupni rashodi su planirani u iznosu 4.235.452,00 kn, a izvršeni su u iznosu 4.155.830,00 kn, što je za 79.622,00 kn ili 1,9% manje od planiranih.

U tablici broj 2 daju se podaci o planiranim i izvršenim rashodima za 2009.

Tablica broj 2

Planirani i izvršeni rashodi za 2009.

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	2.626.225,00	2.623.226,00	99,9	63,2
2.	Materijalni rashodi	997.439,00	961.575,00	96,4	23,1
3.	Financijski rashodi	12.000,00	12.795,00	106,6	0,3
4.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	599.788,00	558.234,00	93,1	13,4
Ukupno		4.235.452,00	4.155.830,00	98,1	100,0
Manjak prihoda			40.871,00		

Manjak prihoda za 2009. iznosi 40.871,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosi 16.557,00 kn, te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 24.314,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji rashodi su izvršeni za zaposlene u iznosu 2.623.226,00 kn ili 63,2% i materijalne rashode u iznosu 961.575,00 kn ili 23,1%. Svi drugi rashodi iznose 571.029,00 kn ili 13,7% ukupno izvršenih rashoda. Više od plana izvršeni su materijalni rashodi za 795,00 kn ili 6,6%.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2009., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 15.169.756,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2009.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2009.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	14.449.173,00	14.822.043,00	102,6
1.1.	Građevinski objekti	654.321,00	632.786,00	96,7
1.2.	Postrojenja i oprema	510.329,00	296.000,00	58,0
1.3.	Prijevozna sredstva	200.084,00	105.321,00	52,6
1.4.	Knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti	13.075.833,00	13.779.657,00	105,4
1.5.	Nematerijalna proizvedena imovina	8.606,00	8.279,00	96,2
2.	Financijska imovina	263.864,00	347.713,00	131,8
2.1.	Novčana sredstva	41.395,00	25.318,00	61,2
2.2.	Potraživanja	915,00	100.184,00	-
2.3.	Dani zajmovi	23.284,00	21.446,00	92,1
2.4.	Rashodi budućeg razdoblja	198.270,00	200.765,00	101,3
Ukupno imovina		14.713.037,00	15.169.756,00	103,1
3.	Obveze	224.429,00	250.988,00	111,8
4.	Vlastiti izvori	14.488.608,00	14.918.768,00	103,0
Ukupno obveze i vlastiti izvori		14.713.037,00	15.169.756,00	103,1

Nefinancijska imovina najvećim dijelom se odnosi na vrijednost knjiga, umjetničkih djela i druge izložbene vrijednosti u iznosu 13.779.657,00 kn ili 90,8% i građevinskih objekata u iznosu 632.786,00 kn ili 4,2%. Vrijednost knjiga, umjetničkih djela i druge izložbene vrijednosti povećana je u odnosu na prethodnu godinu za 703.824,00 kn ili 5,4%, zbog nabave.

Rashodi budućeg razdoblja odnose se na bruto plaće i naknade zaposlenicima za prosinac 2009.

Potraživanja se najvećim dijelom odnose na potraživanje od općine Nova Rača u iznosu 100.000,00 kn, za financiranje rada područne knjižnice u Novoj Rači, na temelju ugovora zaključenog u siječnju 2009. Općina je do konca listopada 2010. doznala sredstva u iznosu 85.000,00 kn.

Dani zajmovi odnose se na prodaju stana na kojem je postojalo stanarsko pravo. Stan je prodan 1993. na obročnu otplatu uz obvezu plaćanja 30 godina.

Obveze se odnose na obveze za zaposlene u iznosu 200.765,00 kn, obveze za materijalne rashode 49.137,00 kn i obveze za financijske rashode 1.086,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2009.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja,
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka te izvršenje rashoda i izdataka u skladu s planom,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Knjižnice.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Knjižnice. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz ranijeg razdoblja i s podacima iz financijskog plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u tisku. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Za potrebe revizije korišteni su izvještaji vezani uz pojedine aktivnosti i subjekt u cjelini. Obavljeni su razgovori s ravnateljem Knjižnice te drugim zaposlenicima Knjižnice.

Nalaz za 2009.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: sustav unutarnjih financijskih kontrola, djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, financijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze, te postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom utvrđene su nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih financijskih kontrola, te prihode.

1. Sustav unutarnjih financijskih kontrola
 - 1.1. Sustav unutarnjih financijskih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 141/06), Pravilnikom o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 35/08) i Pravilnikom o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna (Narodne novine 35/08). Knjižnica nije uspostavila i razvila financijsko upravljanje i kontrole u skladu s propisima koji uređuju ovo područje. Voditelj za financijsko upravljanje i kontrole nije imenovan i nije donesen plan uspostave financijskog upravljanja i kontrola, što nije u skladu s odredbama članka 8. Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru. Osoba zadužena za nepravilnosti i prijave nije imenovana, što nije u skladu s odredbama članka 36. navedenoga Zakona.

Prema zakonskim odredbama Knjižnica nije obvezna ustrojiti unutarnju reviziju.

Značajni poslovni događaji Knjižnice su primjereno dokumentirani i ažurno evidentirani te odobreni od strane ovlaštenih osoba, dokumentacija je potpuna i omogućuje praćenje poslovnog događaja, osim što su utvrđene nepravilnosti pri popisu nefinancijske imovine koncem 2009. koja je u poslovnim knjigama iskazana u iznosu 14.822.043,00 kn. Od toga se na knjižnični fond odnosi 13.779.657,00 kn. Knjižnica koncem 2009. ima 137 715 knjiga. Popis knjižnog fonda nije obavljan već su svake godine sve promjene na knjižničnom fondu (kupljeno, primljeno bez naknade, otpisano) pripisane stanju knjižničnog fonda koncem prethodne godine (u količini i vrijednosti), što je usuglašeno s poslovnim knjigama. Pri obavljenom popisu opreme i namještaja u vrijednosti 296.000,00 kn podaci o popisu u nekim slučajevima nisu uneseni pojedinačno u popisne liste. Prema odredbi članka 15. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 27/05 i 127/07), popis imovine i obveza mora se sastaviti na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance, iznimno proračun i proračunski korisnici koji obavljaju muzejsku, knjižničarsku ili bibliotečnu djelatnost popis knjiga i bibliotečne građe mogu obaviti u roku koji nije duži od tri godine. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste.

Revizija knjižničnog fonda obavljena je pravodobno prema odredbama Pravilnika o reviziji i otpisu knjižnične građe (Narodne novine 21/02), osim u područnoj knjižnici (posjeduje 6 549 knjiga u vrijednosti 655.872,00 kn) gdje je posljednja revizija knjižničnog fonda obavljena u 1996. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 2. navedenog Pravilnika prema kojoj su knjižnice obvezne provoditi redovite revizije svojih fondova knjižnične građe periodično, ovisno o obimu knjižnične građe (knjižnice s obimom knjižnične građe od 100 000 do 250 000 jedinica, obvezne su reviziju provoditi svakih 10 godina).

S obzirom na revizijom utvrđene navedene nepravilnosti i nepravilnosti koje se odnose na ostvarivanje vlastitih prihoda, Državni ured za reviziju nalaže imenovanje voditelja za financijsko upravljanje i kontrolu, te izradu plana uspostave financijskog upravljanja i kontrole kojim će se naznačiti sve aktivnosti i rokovi unutar kojih je potrebno uspostaviti i razvijati ovaj sustav u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru. Nalaže se imenovati osobu zaduženu za nepravilnosti i prijekove.

Državni ured za reviziju nalaže popisati imovinu na način utvrđen odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te provoditi reviziju cjelokupne knjižnične građe u rokovima utvrđenim odredbama Pravilnika o reviziji i otpisu knjižnične građe.

- 1.2. *Knjižnica je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i u očitovanju navela da će u najkraćem mogućem roku otkloniti sve nepravilnosti i propuste u sustavu unutarnjih financijskih kontrola.*

2. Prihodi

- 2.1. Prihodi za 2009. su planirani u iznosu 4.235.452,00 kn, a ostvareni su u iznosu 4.114.959,00 kn, što je za 120.493,00 ili 2,8% manje od planiranih. Vrijednosno najznačajniji prihodi su prihodi iz proračuna Grada za financiranje redovne djelatnosti ostvareni u iznosu 3.147.249,00 kn ili 76,5% te pomoći Ministarstva kulture u iznosu 532.074,00 kn ili 12,9%.

Vlastiti prihodi ostvareni su u iznosu 431.465,00 kn i čine 10,5% ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na uplatu članarine, participacije u igraonici, rezervacije knjiga, zakasnine, korištenje Interneta, pisanje na računalu, fotokopiranje, uvezivanje i druge usluge. Odluku o cijeni usluga Knjižnice donio je ravnatelj 2006. Cjenikom nisu obuhvaćene neke usluge koje je Knjižnica pružala i naplaćivala (usluge savjetovanja, naknada za izgublenu knjigu, troškovi opomena, posudba dodatne građe, druge usluge). Za usluge fotokopiranja i uvezivanja nije utvrđena cijena (u cjeniku je navedeno da se naplaćuju po tržišnim cijenama), a iz obračuna usluga nije vidljivo u kojim količinama su isporučene i po kojim cijenama su naplaćivane. Usluge korištenja Interneta obračunavane su u nekim slučajevima u manjem iznosu od utvrđenog cjenikom (cijena usluge je utvrđena u iznosu 5,00 kn po satu), a na obračunu nije navedeno vrijeme korištenja Interneta. Zakasnina u pojedinim slučajevima nije naplaćivana (utvrđena je u iznosu 1,00 kn po tjednu kašnjenja vraćanja knjige).

Državni ured za reviziju nalaže cjenikom usluga utvrditi cijene za sve vrste usluga koje Knjižnica pruža i naplaćuje, te naplatu svih usluga po cijenama utvrđenim cjenikom.

- 2.2. *Knjižnica je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i navela da će odmah otkloniti nepravilnosti oko utvrđivanja cijena usluga.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji obavljena je financijska revizija Knjižnice za 2009. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Revizija je planirana i obavljena na način koji pruža razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Knjižnica nije uspostavila i razvila financijsko upravljanje i kontrole u skladu s propisima koji uređuju ovo područje. Voditelj za financijsko upravljanje i kontrole nije imenovan i nije donesen plan uspostave financijskog upravljanja i kontrola. Osoba zadužena za nepravilnosti i prijevare nije imenovana. Značajni poslovni događaji Knjižnice su primjereno dokumentirani i ažurno evidentirani te odobreni od strane ovlaštenih osoba, dokumentacija je potpuna i omogućuje praćenje poslovnog događaja, osim što su utvrđene nepravilnosti pri popisu nefinancijske imovine koncem 2009. koja je u poslovnim knjigama iskazana u iznosu 14.822.043,00 kn. Pri obavljenom popisu opreme i namještaja u vrijednosti 296.000,00 kn podaci o popisu u nekim slučajevima nisu uneseni pojedinačno u popisne liste. U područnoj knjižnici koja posjeduje 6 549 knjiga u vrijednosti 655.872,00 kn, revizija knjižničkog fonda nije obavljena od 1996., a prema odredbama Pravilnika o reviziji i otpisu knjižnične građe Knjižnica je obvezna reviziju provoditi svakih 10 godina. (točka 1. Nalaza)
 - Cjenikom nisu obuhvaćene neke usluge koje je Knjižnica pružala i naplaćivala (usluge savjetovanja, naknada za izgubljeni knjigu, troškovi opomena, posudba dodatne građe, druge usluge). Za usluge fotokopiranja i uvezivanja nije utvrđena cijena (u cjeniku je navedeno da se naplaćuju po tržišnim cijenama), a usluge korištenja Interneta u nekim slučajevima nisu obračunavane prema cjeniku. (točka 2. Nalaza)
4. Knjižnica je javna ustanova koja nabavlja i čuva knjižničnu građu, te osigurava korištenje i posudbu knjižnične građe. Financira se najvećim dijelom iz proračuna Grada. Koncem 2009. Knjižnica je imala 25 zaposlenika. Prihodi za 2009. ostvareni su u iznosu 4.114.959,00 kn, a rashodi su izvršeni u iznosu 4.155.830,00 kn. Manjak prihoda za 2009. iznosi 40.871,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosi 16.557,00 kn, te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 24.314,00 kn. Vrijednosno najznačajniji prihodi su prihodi iz proračuna Grada za financiranje redovne djelatnosti u iznosu 3.147.249,00 kn ili 76,5%. Prihodi su korišteni za predviđene namjene. Vrijednosno najznačajniji rashodi su izvršeni za zaposlene u iznosu 2.623.226,00 kn ili 63,2% i materijalne rashode u iznosu 961.575,00 kn ili 23,1%.

Tijekom 2009. nabavljene su robe, radovi i usluge na koje se primjenjuju propisi o javnoj nabavi u vrijednosti 1.332.187,00 kn. Sve nabavke su pojedinačne vrijednosti do 70.000,00 kn te postupci nabave nisu provedeni, što je u skladu s propisima o javnoj nabavi. Revizijom za 2009. utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na popis imovine, provođenje revizije knjižničnog fonda i ostvarivanje vlastitih prihoda (utvrđivanje cijena i obračun pruženih usluga), utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja, a rezultat su što Knjižnica nije uspostavila i razvila financijsko upravljanje i kontrole u skladu s propisima koji uređuju ovo područje.